

עמ"ת 1570/10/17 - איימן סלימאן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

עמ"ת 1570-10-17 סלימאן(עציר) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 364517/2017

בפני	כבוד השופטת תמר נסים שי
עוררים	איימן סלימאן (עציר)
נגד	
משיבים	מדינת ישראל

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית המשפט קמא (כב' השופט ב. קנדלפת) מיום 24.9.17, במסגרתה הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו.

בתמצית יאמר, כי כנגד העורר הוגש כתב אישום, בגדרו מיוחסת לו עבירה של נהיגה בזמן פסילה - עבירה לפי סעי' 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 ונהיגה ברכב ללא ביטוח, עבירה לפי סעי' 2 (א) לפקודת בטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל - 1970.

הצדדים לא חלקו על קיומן של ראיות לכאורה ושל עילת מעצר, ובית המשפט קמא (כב' השופטת ע. במביליה) הורה בהחלטתו מיום 20.8.17 על הגשת תסקיר מעצר בעניינו של העורר.

באותה החלטה קבע כב' בית המשפט קמא, כי יריעת המחלוקת הינה אך האם ניתן להשיג את תכלית המעצר בדרך של שחרור בתנאים מגבילים. בתוך כך ציין בית המשפט קמא, כי הלכה היא שבעבירות תעבורה אין להורות על מעצר עד לתום ההליכים אלא במקרים חריגים. כאשר קיימת דרך בה ניתן להרחיק את הנהג המסוכן מהכביש עד לסיום ההליכים, יש לעשות מאמץ להעדפת דרך זו. יחד עם זאת, במקרים בהם דפוס התנהגותו הסדרתי של הנאשם מעיד כי אין אימת הדין שורה עליו, הרי שלא ניתן לתת בו אמון שלא יפר את חלופת המעצר ויסכן את הציבור, ובמקרים אלה יש להורות על מעצרו.

לעניין העורר כאן הוסיף וציין, כי עסקינן בעבירה שעל חומרתה אין צריך להכביר מילים. על העורר הוטלה פסילה למשך 3 שנים בגין עבירות של נהיגה בשכרות, עקיפה תוך חציית קו הפרדה רצוף, נהיגה ללא ביטוח וסיכון חיי אדם. עוד צוין, כי העורר נהג משנת 1992 ולחובתו 59 הרשעות תעבורה קודמות, האחרונה מיום 18.7.17. במהלך השנה האחרונה נדון גם בגין עליה על שטח הפרדה וכן בגין נהיגה בשכרות. עברו מכביד הן בהקשר של ריבוי הרשעותיו הקודמות, אך גם בקשר עם מהות העבירות בהן הורשע, ובכלל אלה נהיגה בשכרות, תאונת דרכים ואי מסירת פרטים, והרשעות בגין אי ציות לרמזור אדום, מהירות, אי מתן זכות קדימה ואף אי ציות לשוטר.

בגין העבירה האחרונה עליה נדון הוטלו עליו מאסר בעבודות שירות למשך 3 חודשים, פסילה למשך 3 שנים ופסילה על תנאי ומאסר על תנאי למשך 9 חודשים על נהיגה בפסילה ונהיגה בשכרות. העבירות נושא הליך זה בוצעו לכאורה בעת שהמאסר המותנה למשך 9 חודשים והפסילה למשך 6 חודשים מרחפים מעל ראשו, וזאת ללא שירתיעוהו, תוך שהן מבוצעות במהלך ריצוי המאסר בעבודות שירות.

בנסיבות אלה, נקבע כי עסקינן בעורר שמסוכנותו לשלום ציבור המשתמשים בדרך גבוהה, ונדחתה בקשתו לעת ההיא לשחררו לחלופת המעצר שהוצעה תחת פיקוח רעייתו ובנו. תחת זאת הפנה בית המשפט קמא את העורר לשירות המבחן שיערוך בעניינו תסקיר מעצר, לאחר שיבחן בראיה מעמיקה את מצבו, את מידת מסוכנותו ומועדו להישנות העבירות, כמו גם החלופה המוצעת, ומידת יכולתה לאיין את מסוכנות העורר.

ערר שהוגש על החלטה זו נדחה על ידי בית משפט זה ביום 23.8.17 (כב' השופט ערפאת טאהא), תוך קביעה כי נכון עשה בית המשפט קמא עת הורה על הזמנת תסקיר מעצר שיבחן את אופיו של העורר, את מסוכנותו ואת החלופה המוצעת, והאם יש בה כדי לאיין או להפיג מסוכנות זו.

ביום 19.9.17 הוגש תסקיר מעצר מאת שירות המבחן, ממנו עולה כי קיים אצל העורר קושי בזיהוי מצבי סיכון והיעדר גבולות פנימיים להתנגדות. מאידך גיסא, קיימים גורמים מפחיתי סיכון, ובהם הערכת שירות המבחן כי בבסיסו של העורר קיימים כוחות, כפי שאלה באים לידי ביטוי במסגרות העבודה והדאגה למשפחתו. כמו כן, שירות המבחן התרשם כי העורר משקיע מאמצים רבים כאב העומד בראש המשפחה ואחראי לפרנסתה, מנתב ומשקיע מירב כוחותיו ומאמציו במישור התעסוקתי. כן התרשמו כי מעצרו וההליכים המשפטיים חידדו את הבנתו ומודעותו של העורר והתייחסותו למיוחס לו בכתב האישום, ובהם היכולת להתבונן באופן ראשוני על התנהלותו הכללית טרם מעצרו והבנתו כיום כי בהתנהלותו היה פוטנציאל לפגיעה בו ובחברה. על יסוד אלה העריך שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות התנהגות פורצת גבולות בעתיד.

בבוחנו את חלופת המעצר, נפגש קצין המבחן עם המפקחים המוצעים - רעייתו ובנו, אשר ביטאו רצונם לפקח על העורר בבית אביו, ומצא כי נוכח הערכת המסוכנות הלא מבוטלת, במיוחד בשים לב להעדר מורא מצדו חרף הסנקציות שננקטו נגדו בעבר, בנוסף להתרשמות מדפוסי אישיותו, בין היתר קושי בזיהוי מצבי סיכון, העדר גבולות פנימיים ומידת תלותו באלכוהול והרגלי שתיה שטרם הובררו, קיים ספק בדבר יכולת המפקחים המוצעים להוות עבורו גורמי סמכות ולהפחית את הסיכון המשמעותי ממנו. לאור זאת, לא המליץ שירות המבחן על שחרורו לחלופת המעצר.

יחד עם זאת, שירות המבחן מציין כי במידה ויוצעו מפקחים נוספים לצד אלמנטים פיקוחיים מוחשיים, תיבחן בקשתו בשנית ותוגש המלצה בהתאם.

בהחלטתו מושא הערר שלפניי קבע בית המשפט קמא, כי נוכח עברו המכביד של העורר המגלה רצדיוויזם, בעיקר בתחום הנהיגה בשכרות, ומכאן אף המסוכנות הרבה הנשקפת ממנו לציבור, משלא נרתע חרף קיומו של מאסר על תנאי בן 9 חודשים ואת העבירה ביצע לכאורה בזמן ביצוע עבודות שירות שהוטלו עליו במסגרת תיק קודם, הרי שהמסוכנות הנשקפת ממנו חמורה שבעתיים. בנסיבות העניין קבע כי אינו יכול לתת בעורר אמון כלשהו שיקיים את תנאי השחרור.

על יסוד האמור ובהעדר המלצה של שירות המבחן בדבר שחרורו, כאשר הוא מתואר כמי שמתקשה בזיהוי מצבי סיכון, שלוח רסן ונעדר גבולות פנימיים, לא נותר אלא להורות על מעצרו עד לתום ההליכים.

על החלטה זו מלין העורר.

העורר מפנה לפסיקה ענפה וטוען כי אף בעבירות חמורות יותר, הלכה היא כי יש לשקול חלופת מעצר. למעשה, השלים עם המלצת שירות המבחן, וכל שביקש היה, בהתאם להמלצה, להעמיד חלופה אחרת, יותר מהודקת, ובית המשפט קמא שגה כשלא אפשר זאת.

מנגד, המשיבה תומכת בהחלטת בית המשפט קמא וטוענת כי אין להתערב בה, שכן אין חלופה כלשהי שתאיין את המסוכנות הנשקפת מן העורר, אשר מורא הדין אינו מרתיע אותו. עוד הוסיפה, כי אפילו הייתה המלצת שירות המבחן חיובית, הרי שבית המשפט אינו מחויב לאמצה והיא מהווה כלי עזר בלבד. בית המשפט התרשם ישירות מהעורר וקבע שלא ניתן ליתן בו אמון כלשהו.

דין והכרעה

לאחר ששמעתי את הצדדים ועיינתי בתיק בית המשפט קמא, ופרסתי לעיל את העובדות הרלוונטיות, דעתי היא כי יש לקבל את הערר, במובן זה שנוכח המלצת שירות המבחן בסיפת החלטתו, הרי שאין למנוע מהעורר את האפשרות להציע חלופה אחרת, מהודקת יותר (לרבות באמצעות פיקוח אלקטרוני).

מושכלות יסוד הן, כי המלצת שירות המבחן לעולם המלצה היא, ובסופו של יום ההחלטה מסורה לבית המשפט. יחד עם זאת, שירות המבחן, שהינו הגורם המקצועי, משלים את התמונה שבפני בית המשפט, הן ביחס לנאשם עצמו והן ביחס למפקחים המוצעים ולחלופה העומדת לבחינה. המלצתו הינה מקצועית, והיא נבחנת במכלול השיקולים שבפני בית המשפט.

בנסיבות העניין, סבורני כי מקום בו ראה בית המשפט קמא לילך במתווה אשר במסגרתו הורה על הגשת תסקיר מעצר בעניינו של העורר, מתווה אשר אף נמצא כראוי ונכון על ידי בית המשפט המחוזי בערר שהוגש, כמו גם מקום בו שירות המבחן איפשר לעורר בסיפת תסקירו להציע מפקחים נוספים בצד אלמנטים פיקוחיים נוספים, הרי שיש לאפשר לעורר, הטוען עתה כי יש בידיו להציע חלופה הדוקה יותר, להשלים מתווה זה אשר טרם מוצה.

משמעות הדבר הינה כי יש לאפשר לעורר לחזור לשירות המבחן ולהציע מפקחים נוספים, לרבות אלמנטים פיקוחיים נוספים בדמות מעצר בפיקוח אלקטרוני ובמובן זה יש לקבל את הערר.

לאחר שיוגש תסקיר כזה, יתקיים דיון בבית המשפט קמא, אשר יתייחס לכלל השיקולים המונחים בפניו, לרבות התסקיר העדכני שיוגש.

מובהר בזאת, כי אין באמור לעיל משום הבעת דעה מהם התנאים בגינם ניתן, **אם בכלל**, לשקול לעניין שחרורו של העורר לחלופת מעצר או להורות על מעצרו באיזוק. שיקול דעת זה מסור לבית המשפט קמא, אשר ישקול את כל השיקולים הצריכים לעניין לאחר השלמת התסקיר ויתן החלטתו כנדרש.

תסקיר מעצר משלים יוגש לא יאוחר מיום 16.10.17, ובהתאמה יקבע בית המשפט קמא דיון בסמיכות למועד זה.

המזכירות תמציא העתק החלטה זו לצדדים, לשירות המבחן ולבית המשפט קמא.

ניתנה היום, י"ג תשרי תשע"ח, 03 אוקטובר 2017, בהעדר
הצדדים.